

Katedra za biologiju

Vizuelizacija *end-point* PCR produkata

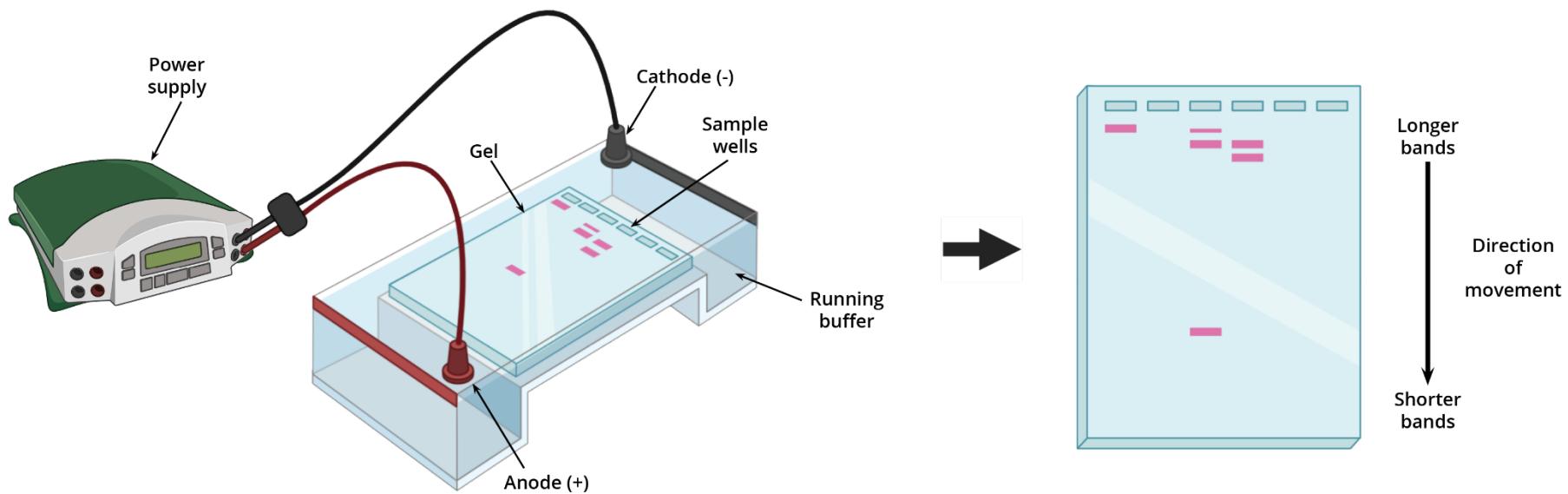
- ELEKTROFOREZA
- SEKVENCIRANJE

Po završetku PCR amplifikacije, dobijaju se PCR produkti (amplikoni) čije se očitavanje može obaviti na dva načina:

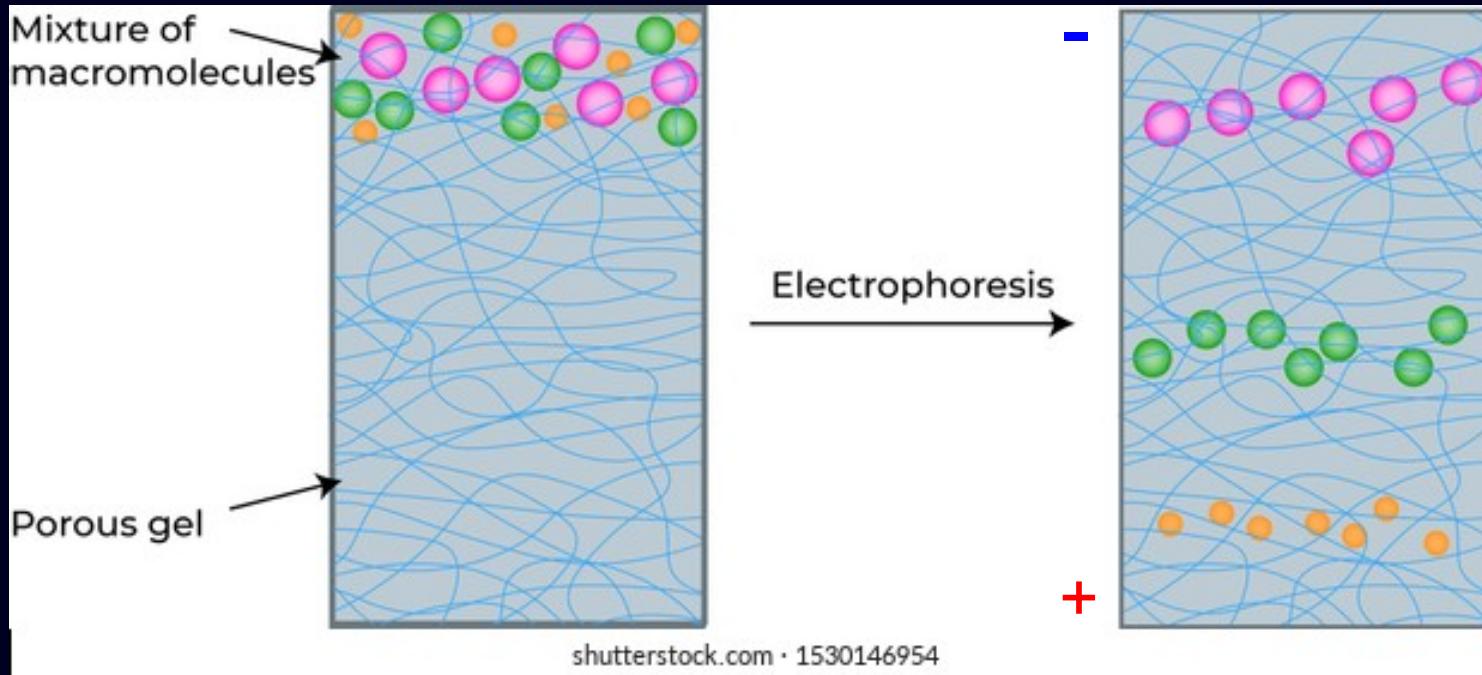
- ELEKTROFOREZOM NA GELU
- SEKVENCIRANJEM

ELEKTROFOREZA

Elektroforeza obezbeđuje razdvajanje molekula različite dužine pod uticajem električnog polja prilikom njihovog kretanja kroz inertan i porozan matriks (agarozni ili poliakrilamidni gel) potopljen u rastvor slabog elektrolita.

Fragmenti DNK različite dužine imaju različitu elektropokretljivost (jer je ukupna količina nanelektrisanja DNK proporcionalna njegovoj veličini), te kroz gel putuju različitom brzinom (**od – ka + polu**, obzirom da je DNK molekul negativno nanelektrisan).

Zbog toga fragmenti različite dužine tokom trajanja elektroforeze prolaze različiti put:

kraći fragmenti (koji se kroz gel probijaju lakše te se kreću brže) **pređu duži put** u odnosu na **duže fragmente** (koji se teže probijaju kroz gel pa se kreću sporije).

Kada se elektroforeza završi, fragmenti različitih dužina su razdvojeni ali još uvek nisu vidljivi, te je neophodno gel obojiti inkubiranjem u rastvoru etidijum bromida - EtBr (ili neke savremene bezbednije alternativne „boje“, npr. *SYBR® Safe DNA Gel Stain*, *GelRed®* and *GelGreen®* i dr.) koji interkalira između parova baza dva lanca DNK.

EtBr (ili alternativna „boja“) fluorescira pod UV svetlošću, te je za konačnu **vizuelizaciju rezultata** neophodno da se gel (nakon bojenja sa EtBr) postavi na UV transiluminator.

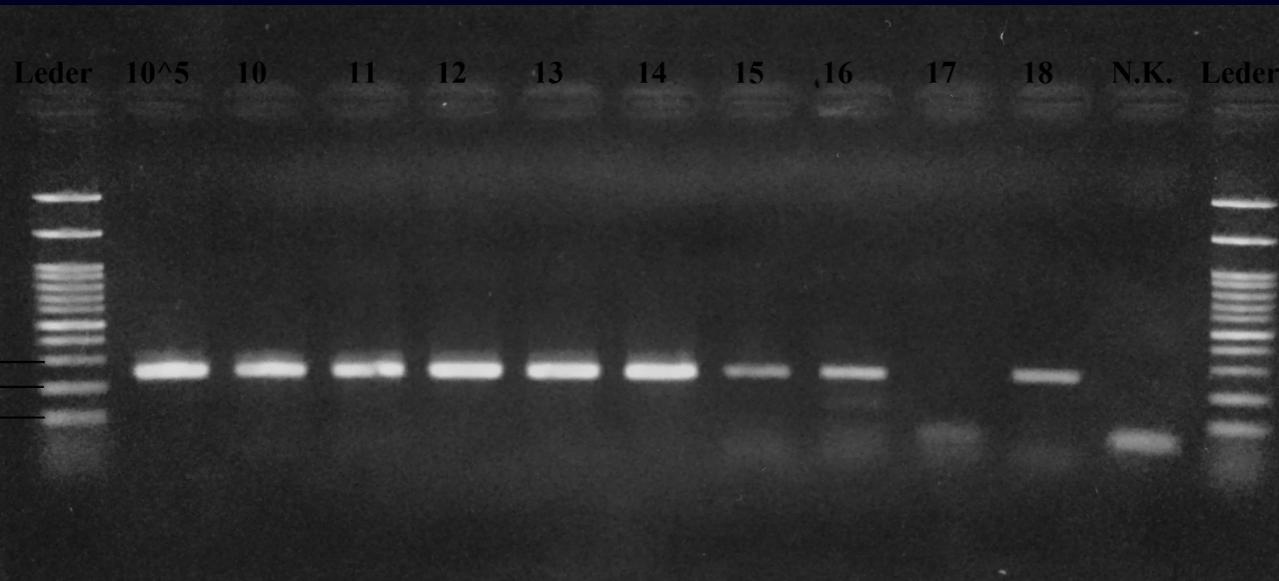
Aparat za horizontalnu elektroforezu

Rezultat elektroforeze na agaroznom gelu

<http://learn.genetics.utah.edu/content/labs/gel/>

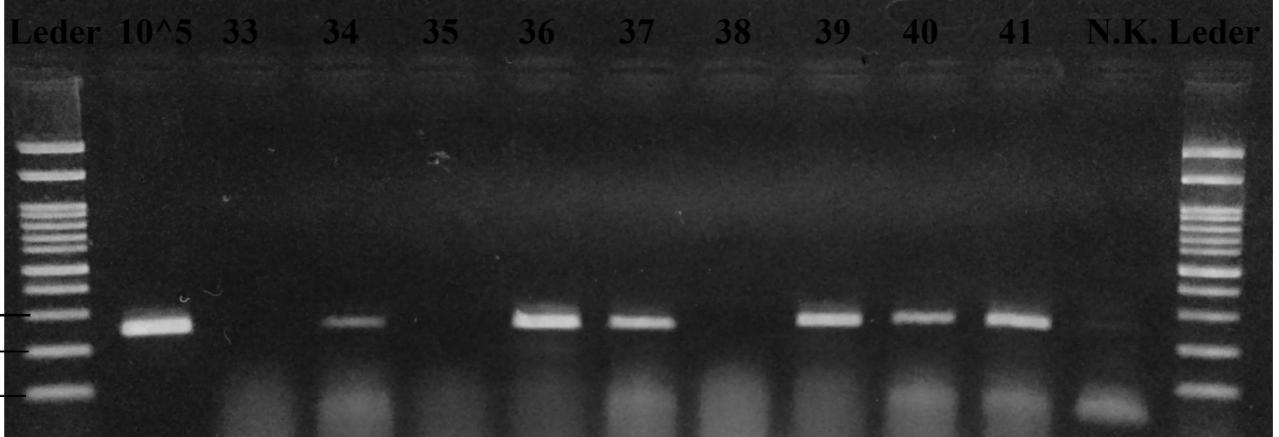
Rezultat elektroforeze na agaroznom gelu

ELEKTROFOREZA

100 V
30 min.

Pozitivna kontrola - 10⁵

ELEKTROFOREZA

100 V
30 min.

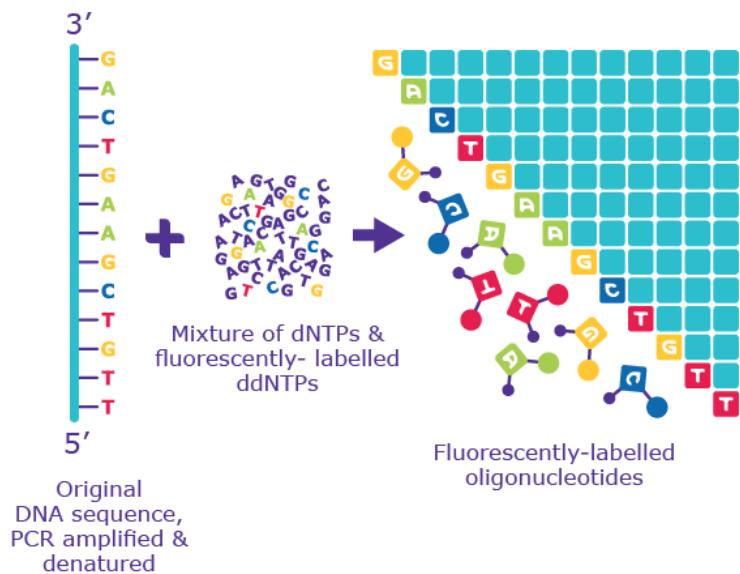
Pozitivna kontrola - 10⁵

SEKVENCIONIRANJE

Sanger metoda sekvenciranja DNK

1

PCR with fluorescent,
chain-terminating ddNTPs

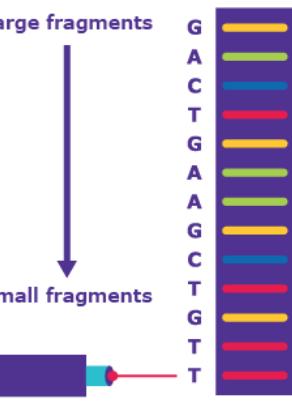

2

Size separation by capillary
gel electrophoresis

Large fragments

Small fragments

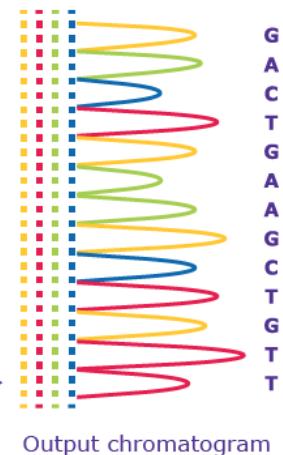

Laser beam

Photomultiplier

3

Laser excitation & detection
by sequencing machine

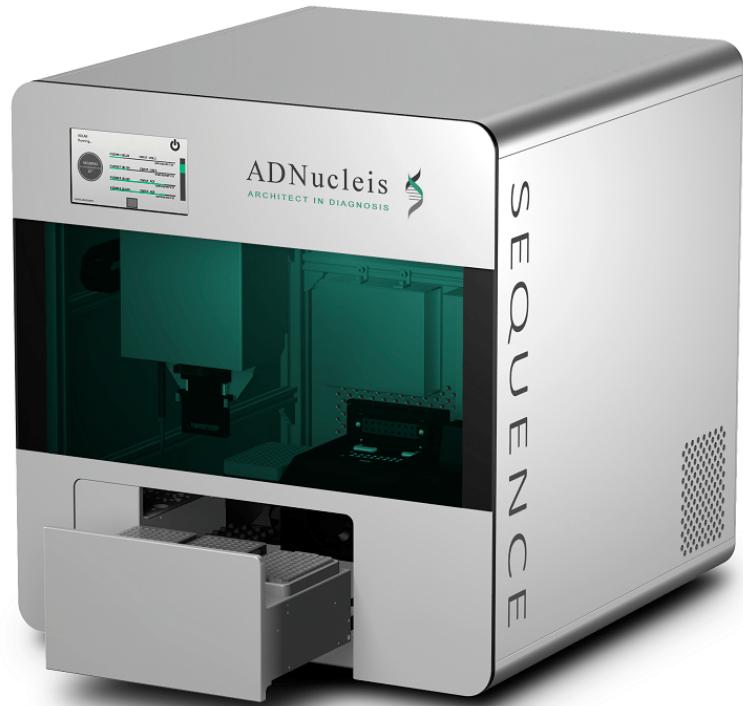

Aparat za sekvenciranje – sekvencer
(starije proizvodnje)

Aparati za sekvenciranje –
sekvenceri (savremeniji)

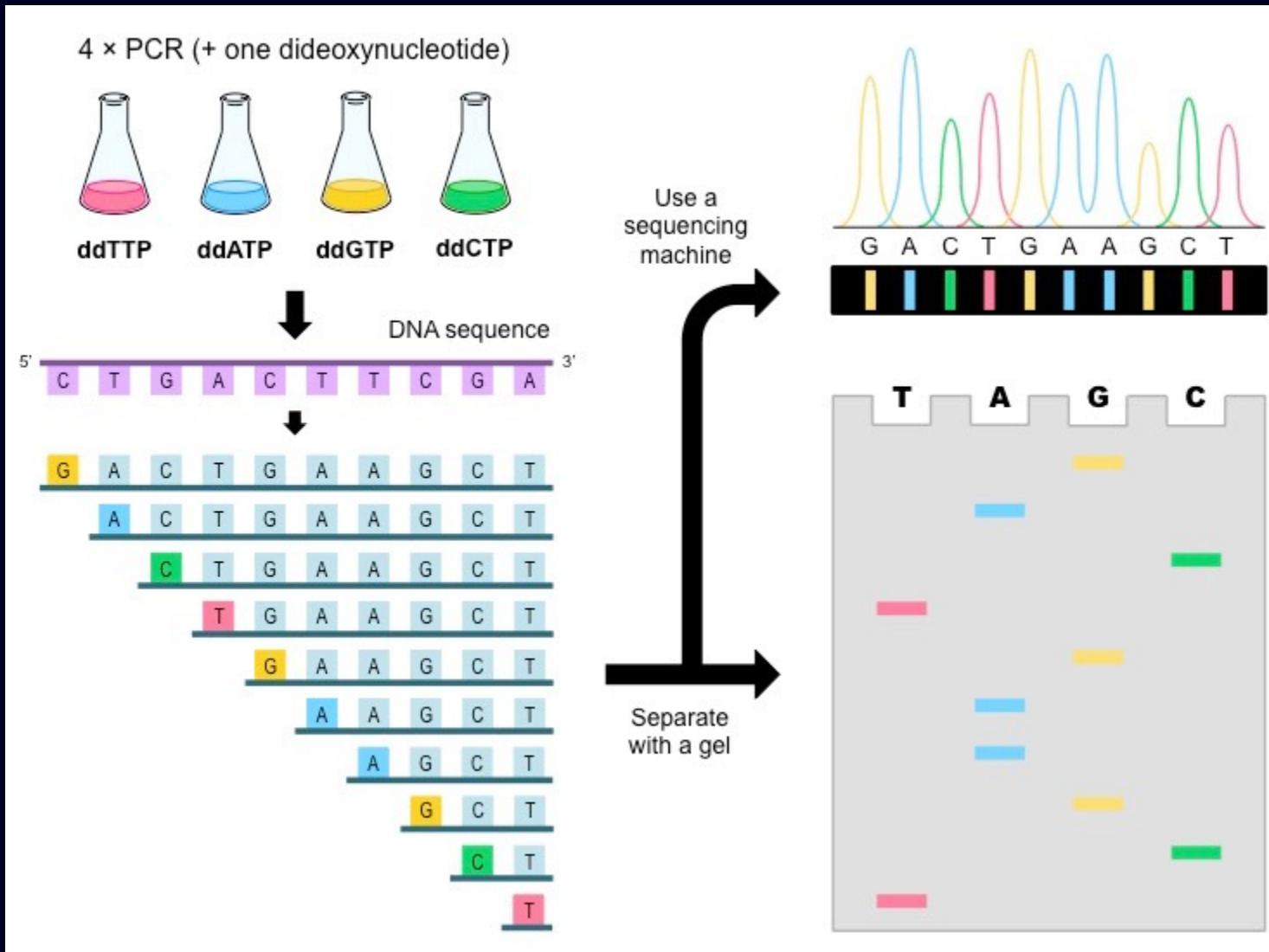

Mini sekvencer (novije generacije)

Aparat za „*next-generation sequencing (NGS)*“

Sanger metoda sekvenciranja DNK

<https://youtu.be/ONGdehkB8jU>

Rezultat sekvenciranja

